

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Ishaja kot priloga „SLOVENCU“ sveder vsak prvi in tretji četrtak meseca. Ako je ta dan praznik, iside „DOMOLJUB“ dan pozrej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. Narodnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“ Vodnikove ulice št. 2. — Namaniša se vsprejemačo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 14.

V Ljubljani, 18. julija 1895.

Letnik VIII.

Kaj je novega po svetu?

V sredo 10. julija dobili smo tole kratko, a za nas Slovence preveselo brzojavno poročilo od poslanca č. g. Povšeta:

Celje vsprejeto s 173 proti 143 glasovom. Razveselili smo se Slovenci, ker po dolgem, trudapolnem boju v državnem zboru zmagala je naša pravična stvar, naše pravice, katere so nam Nemci kratili, so potrjene. Kedo bi ne bil tega vesel! A skoraj žalostno, gotovo pa je smešno, da je celo nemstvo upilo in ropotalo proti naši pravični zahtevi. Ista seja v državnem zboru je bila jako viharna in strastni nemški liberalci so napadali nemškega štajerskega kmetiskega zastopnika vrlega Kalteneggerja, ki je z zgovorno besedo podpiral našo stvar. Spoznati pa moramo naše zaklete sovražnike in od njih zapeljane nasprotnike. Sovražniki, ki so glasovali proti Celju so: nemški levičarji, nemški nacionalci in Italijani. Od teh zapeljani nasprotniki, ki so tudi glasovali proti Celju so: antisemitje in krščanski socijalisti. Obzaloovati moramo, da so antisemitje in krščanski socijalisti zoper nas glasovali, lahko se to izgovarja, a ne dá opravičevati. Gotovo pa je tudi, da nas sicer dobro misleči krščanski socijalisti premalo poznajo in jim tudi naše razmere niso dovolj jasne. Za Celje pa so glasovali Poljaki, Čehi, Slovenci, Hrvati in konservativci. Tukaj se je vendar jedenkrat pokazala slovanska vzajemnost in kaj bi vse lahko storili, ako bi vedno hodili vkup po pravih potih! Oj potem bi prodrli Slovani in prišli do popolnih svojih pravic. Pa še nekaj se učimo iz seje v državnem zboru dne 10. julija, kateri dan se mora z zlatimi črkami zapisati v našo zgodovino.

Zato se pa v državnem zboru liberalci zelo ujedajo in dr. Kraus je rekel pri razpravah o celjski gimnaziji, da bi Slovenci Nemcem pač smeli hvaležni biti, ker ti niso Ljubljancanom delali nikakih zaprek, ko so prosili zaradi potresa državne pomoči. O ti plemenita liberalna duša! Smo se li mi Slovenci kedaj protivili, ako so po naravnih silah poškodovani nemški kraji prosili pomoči? Toda tega Nemcem nikdar nismo očitali,

kakor oni nam. Sicer pa vlada v zbornici čuden duh, ki se pa ne bo mogel obdržati, kajti prepričani smo, da tudi novo ministerstvo ne bo dolgo ostalo na krmilu. Vedno živeje pa se čuti potreba združenja vseh katoliških strank. Odločilne tudi v tem oziru bodo dunajske mestne volitve, kajti če pade liberalni mestni zastop, potem tudi volilci ne bodo več volili liberalnih poslancev.

Italijt godi se slabo, morali bodo odpustiti nekaj vojakov in pa bodo skrčili tudi vojno službo, to pa zato, ker je malo denarja pa veliko dolgov v državnih blagajnicah. Njih kralj Umberto pa ne izprevidi, koliko da škodi s svojimi goljufijami kraljestvu framason Krispi, kajti povzdigniti hoče njega in njegove sinove v grofovski stan. V zbornici pa se je zgodil zopet sličen škandal, kakor zadnjič, da so se namreč poslanci psovali kakor pobalini na cesti.

Tudi na **Angleškem** imajo sedaj nove ministre in sicer jih imajo tam 19; seveda je njih večina brez pomena in le 5 jih bo voljenih od teh, ki bodo imeli pravo oblastvo v rokah, drugi pa bodo kar tako za zraven. Glavar vsega ministerstva je Salisbury. Ti ministri so konservativci in ker s sedanjo zbornico ne morejo vladati, so jo razpustili in razpisali nove volitve, ki se bodo vršile od 13. do 27. julija.

Tudi mala **Srbija** je dobila nove ministre. Kristić je naznanil kralju, da pri sedanjih razmerah noče več biti ministerski predsednik. Kralju je bilo to všeč in kmalu so imeli druge ministre pod vodstvom Novaković-a. Ti so najprej pomilostili mnogo radikalcev, ki so bili zaprti v belgrajski trdnjavi. Zadovoljen pa s spremembo ni nikdo, kajti velik državni dolg tare malo srbsko državo; znaša namreč ta dolg 161.230.203 glđ. in od tega je treba plačati na leto 9.761.301 glđ. Potem lahko razumemo nezadovoljnost.

V **Macedoniji** na turško-bolgarski meji se kaj naglo siri ustaja in Bolgari sami pomagajo netiti. Macedonci in Bolgari so namreč nezadovoljni z vlado Turkov, ki bi jih morala varovati pred nasilstvom roparjev, katerih je ondi kot listja in trave. Pa namestu, da bi turške gosposke poslale vojake nad roparje, pusté jih, da gos-

podarijo, kakor se jim zljubi. Turki se prav nič ne zme-
nijo za berlinske pogodbe, po katerih bi morali Bolgarom
skrbeti tudi za cerkve in šole. Zato se ne moremo čuditi,
ako so prebivalci v Šumli sklicali 30. jun. shod in na
tem shodu burno pozdravljali upor; obrnili so se tudi
na vnanje države, a bržkone ostane njih glas glas vpi-
jočega v puščavi. Turek pač prej ne bo dal miru, da
ga poženemo iz Evrope; se bi rad rogovilil kot nekdanj,
a preslab je.

V Moskvi zasledili so zaroto zoper *ruskega carja*.
Načelnik moskavske tajne policije, Berdiajev, je že nad
mesec dni opazoval to zaroto v njenem delovanju, pa
še le sedaj se mu je posrečilo, priti ji do živega. Prijeli
in zaprli so več ljudi. Car je poslal načelniku Berdiajevu
10.000 rubljev v zahvalo in priznanje, da ga je rešil go-
tovo smrti od zarotnikov.

Po potresu.

Hvala Bogu, da dragim bralcem nimamo nič hudega
poročati. Po malem se sicer še vedno trese, a brez zlih
nasledkov. Bolj se pa revni ljudje, posebno potrebni
pritožujejo, da ne dobé podpore in res, čisto jo dobe ali
taki, ki imajo dovolj in jim potres ni napravil nobene
škode, ali pa taki, ki popred kakor zdaj niso nič imeli.
Želeti bi bilo, da bi se podpora pravično delila, drugače
pač ni mnogo pomagano. Gledé delitve podpor razglasila je
vlada sledeči razglas.

Na postavi zakona z dné 6. julija l. 1895, drž. zak.
st. 94, se povodom potresa, ki je zadel vojvodino Kranjsko
l. 1895, dovoljujejo v popravu razdejanih in poškodovanih
poslopij nastopne podpore iz državnih sredstev:

1. Posestniki poslopij, ki so valed potresa postali
pomoči potrebni, prejmo brezobrestne predujme
proti zemljiško-knjižnemu zavarovanju ali pod poroštvom
dotične občine. Te predujme je povrniti v 15 enakih
obrokah, začevši od dné 1. januarija l. 1901.

2. Pomoči najpotrebnejšim posestnikom
poslopij se smejo dovoliti nepovratne podpore, kadar so
okolnosti vredne posebnega ozira.

3. Gledé poprave cerkvá, župniških in šolskih
poslopij se izdadó posebne odredbe.

Prošnje za brezobrestne predujme ali nepovratne
podpore je vložiti najpozneje do 24. julija t. l. in sicer,
kadar leži poškodovani ali razdejeni objekt v mestnem
ozemlju ljubljanskem, pri mestnem magistratu v Ljubljani,
drugače pa pri občinskem uradu tiste županije, v katere
ozemlju leži dotični objekt.

Pozneje dohajajoče prošnje bi se mogle vpoštevati
samo po razmerju prebitih novcev, ki ostanejo na raz-
polaganje.

Prošnje morajo obsežati:

1. Natančno oznamenilo poškodovanega objekta:
kraj, hišno številko, zemljiško-knjižni vložek.

2. Približno visokost storjene škode in stroškov za
popravo.

3. Natančno oznamenilo, za katero vrsto državne
podpore in v koliki meri se zánjo prosi.

4. Kratko utemeljitev, da je prosilec pomoči po-
treben, dodano obrazložbo pridobitnih in premoženjskih
razmer, potem rodbinskih razmer, in napoved hipote-
karnih dolgov.

5. Izrečno izpoved, če je prosilec iz nabranih
novcev in javnih darov že prejel kakšno podporo, in v
katerem znesku.

6. Prošnji je pridejati:

a) zemljiško-knjižni spisek;

b) pri večjih, 2000 glđ. presežajočih škodah kratek
proračun o troških za popravo;

c) pri popravah, ki so se izvršile, stavbinske račune
Prošnje in priloge so proste koleka.

V Ljubljani, dné 10. julija 1895.

C. kr. predsednik:

Viktor baron Hein s. r.

Ob jednem pa je izdal pomočni odbor
ta-le sledeči oklic hišnim posestnikom
v Ljubljani. — Z ozirom na razglas visoke c. kr.
deželne vlade z dné 10. julija 1895., s katerim se po-
sestniki poslopij, kateri so vsled potresa postali pomoči
potrebni, pozivljejo, da naj prošnje za brezobrestne pred-
ujme ali nepovratne podpore vložé najpozneje do
24. julija t. l., naznanja podpisani pomočni odbor
vsem prizadetim posestnikom, da je v hiši banke »Sla-
vije«, Gosposke ulice, ustanovil posebno pisarno, kjer se
bodo brezplačno dotične prošnje pripravljale, ter preskrbo-
vale tudi vse potrebne priloge. Ta pisarna bo odprta od po-
nedeljka, t. j. od 15. julija dalje vsak dan, ter se bo
v njej posel opravljal od 8.—12. ure predpoldne in od
2.—7. ure popoldne. Posestniki poškodovanih poslopij
se toraj vabijo, da naj se prej ko mogoče zglašé v pi-
sarni podpisanega odbora, vsekako pa se jim na srce
poklada, da kratek proračun v troških za popravo, ki
se ima po zgorajšnjem razglasu prošnji priložiti, sami
preskrbé in tedaj že saboj prineso. Zemljeknjižne izvlečke,
v kolikor jih bo treba prošnji priložiti, si hoče odbor
sam preskrbeti. — V Ljubljani, dné 12. julija 1895.

Pomočni odbor.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. V Zibersah na Medvedjem Brdu v Rovtah
in v Sturiji na Vipavskem prikazala se je med otroci
davica in zaprli so šole, kar so otroci jako radi ališali.
— V Čatežu pri Trebnjem napravili so vzgledni vinograd
za pospeševanje trtoreje. V farni cerkvi sv. Mihaela pa
so dobili nov križev pot po prizadevanju g. župnika, ki
je dal prenoviti tudi oba stranska oltarja in leco. V
nedeljo 7. jul. bilo je slovesno blagoslovljenje križevega
peta. — V mestnem logu pri Ljubljani odsekal je znani
tat Prestopnik hlapcu Sitarju roko s koso; ranjencu je
kri odtekla, in ko je prišel zdravnik, je bil že mrtev. —

V Ljubljani so dali pod ključ zakotnega pisarja »dohtarja« Loboda, ki je ljudi sleparil. Čez par tednov se bo pa moral zagovarjati. — Vojašnico za brambovce v Ljubljani bodo razširili. — Dne 27. junija peljal se je posestnik Andrej Kovač s svojo petletno hčerko na praznem vozu iz Horjula. Pri nekem pobočju se zvrne voz in oba padeta tako nesrečno nizdolu, da se je oče na desnem sencu toliko rani, da je na potu proti domu umrl, vkljub nagli zdravniški pomoči. Hčerka je dobila neznatno prasko na glavi. Kovač je zapustil vdovo in štiri nedoraste otroke. — Devetletni dninarjev sin Ivan Rupnik iz Šenčurja je plezal na neki hrast blizu vasi, hoteč odlomiti vejo. V tem trenutku pa pade tako nesrečno na spodaj se nahajajoči plot, da se je nasadil na kol in so ga le z velikim trudem mogli sneti in domov odnesti. Deček je drugi dan zjutraj v groznih bolečinah umrl. — V gozdu se je ponesrečil 28. m. m. Matija Plahuta iz Kamnika, ko je s svojim bratom Ivanom sekal smreke. Smreka mu je padla tako nesrečno na glavo, da mu jo je popolno zdrobila. — Dne 21. 23. in 25. julija bodo prevzvišeni g. knezoškof posvetili 19 gg. tretjeletnikov in četrtoletnikov v mašnike. — V Trbojah so kaj naglo in lepo popravili cerkev in župnišče, zvezali zidove in zamazali in zalili razpoke. — Tesar Franc Zupan iz Dravlj je spal pod streho gospodarskega poslopja Medijatove hiše. Po noči je padel na tla ter si nogo zlomil. Odnegli so ga v deželno bolnišnico. — Utonil je 30. jun. 23letni Franc Golmajer iz Gorenje Lipnice pri Radovljici, ko se je pod vasjo Mošnje v Savi kopal. — Za krajnega šolskega nadzornika v Škofji Loki je imenoval okrajni šolski svet v Kranju g. Franca Mikša, okrajnega sodnika v Škofji Loki. — Zločin Franc Povšnar iz Kokre se je 29. jun. sprl s posestnikom Andr. Pangercem. Nasledek je bil, da sta se sprijela in Povšnar Pangerca z obema rokama zgrabil za vrat in ga zadušil. — Dne 4. jul. zadela je Švico pri Dobrovi velika nesreča. Nastal je velik požar in v četrh ure uničil je plamen 30 poslopij. Zgorela je tudi 1 kobilica, 9 goved, 8 prašičev in kar je še najbolj grozovito, Franc Hudnik je našel smrt v plamenih. Hoteč izgnati živino, šel je s tovarišem v hlev. Pa brž se je jelo tramovje rušiti. Poslednji opazi nevarnost, in hiti von, France pa za njim. A pod kapom ga je ujelo, kajti vsula se je goreča streha nanj in zgorel je tako, da truplo ni bilo več podobno truplu človekovem. Škode je najmanj 35.000 glđ. Ubogi ljudje! — V Gorenjem Dobnem udarila je strela v poslopje Matevža Trampusa, kateremu je pogorela hiša, škodenj in hlev. Bil je zavarovan za 400 glđ., a škode ima mnogo več, ker mu je zgorelo obilo sena. — V Ljubljani zasačili so tata Ivana Bizjaka, kleparja v tobačni tovarni, da je kral pločevino in jo prodajal. — Dne 9. julija obhajali so gospodje, ki so bili posvečeni 9. julija 1870, v Rudniku pri svojem sošolcu g. župniku Greg. Šlibarju svojo srebrno mašo. — Po noči 29. m. m. je sunil Franc Petrič iz Vrhnike hlapca Antona Mediča, ki je služil pri ondotnem gostilničarju Francu Dolencu, brez kakega varoka z nožem v trebuh ter ga s tem zelo poškodoval. — 16. m. m. pa je 14letni Franc Marinšek povodom nekega prepira vrgel svojega

tovariša Franca Požarja, jednake starosti, ko sta pasla živino, na tla in mu tako z nogo udaril na njegovo roko, da mu jo je zlomil. — Na Dobrovi prikazale so se med otroci ospice tako zelo, da so morali šolo za 14 dni zapreti. — Antonu Pengav-u, posestniku v Podgorici, so v noči od 8. na 9. t. m. ukradli kobilu, vredno 100 glđ. — Na novomeški gimnaziji je bilo letos 217 učencev; 204 Slovenci, 9 Nemcev, 2 Hrvata, 1 Čeh in 1 Roman. 20 učencev je dobilo odliko, 131 prvi red, 21 družega, 10 tretjega; 35 učencev sme ponavljati izpite. Prihodnje šolsko leto se začne 18. septembra. — Na državni gimnaziji v Kranju bilo je letos v prvem razredu 79 učencev; odliko je dobilo 19 učencev, prvi red 41, drugi red 11. V drugem razredu bilo je 56 učencev; odliko je dobilo 15 učencev, prvi red 30, drugi 4, tretji red 1. — V Trebnjem je bila dne 9. julija volitev župana in obč. svetovalcev. Izvoljeni so bili: županom dosedanji župan Franc Huč, posestnik v Gorenjih Ponikvah, svetovalcem: posestniki Alojzij Pavlin iz Trebnjega, Anton Strajnar iz Dolenjih Ponikev, Ignacij Miklič iz Lukovca, Ignacij Čeh iz Česnjevka, Janez Novak iz Račjegasela, Janez Planinšek iz Vrhtrebnjega. Vsi vrli možje!

Koroško. V Bistrici ob Dravi so imeli socijalni demokratski ljudski shod, da bi sejali svoje krive nauke med ljudi. Pa na shodu je nastopil g. župnik Prosen ter je ljudstvu v daljšem govoru pokazal, kdo so oni, ki se mu hlinijo. — Na novi mesti sta bila v ponedeljek dne 1. t. m. slovesno vmeščena preč. gg. Ferd. Wappis, kot stolni kanonik in Leopold Unterkreuter kot mestni župnik pri glavni fari sv. Ilje. Vmestil ju je mil. g. knezoškof. Umrl je dne 29. junija bivši dež. poslanec in odličen pristaš liberalne stranke Jos. Holzer. Bolehal je hudo in dolgo. V bolezni mu je stregla usmiljena sestra. In le teh se drugi liberalni poslanci toliko bojé! — Na župnijo Črna je prezentovan kot župnik č. g. Kirchmayer, provizor v St. Jurju nad Velikovcem. — Razpisana je župnija Steuerberg do 20. avgusta t. l. — Blizu Poreč ob Vrbskem jezeru se je vdrla dne 1. jul. velika skala (150 kub. m.) na železnično progo. Potniki so morali izstopiti in vlaki so imeli večurno zamudo. — Mestni očetje beljaski izvolili so svojega župana Fr. Scholza ob 50letnici njegovega rojstva častnim članom. — Po Koroškem vlada že več časa huda suša. Poljski pridelki zbog tega hudo trpé in bati se je zelo slabe letine, če se nas Bog ne usmili ter pošlje blagodejnega dežja, katerega prosi ljudstvo v posebnih procesijah. — Letošnje nove maše krške škofije: 1. g. Florijan Kramer, dne 4. vel. srpana v Škofičah, pridigar preč. g. Bal. Primožič, župnik v Škofičah. 2. g. Ferd. Maglaj, dne 28. malega srpana v Prevaljah. 3. g. Josip Pikl, dne 28. mal. srpana v Celju na Štajerskem. 4. in 5. gg. Bal. Šittelkopf in Bal. Weiss, dne 28. mal. srpan v Kapli pri Dravi, pridigar preč. g. Čemer, župnik na Zihpoljah. 6. g. Jurij Trunk, dne 28. mal. srpana v Blačah, pridigar preč. g. F. Treiber, kan. in župnik v St. Rupertu pri Velikovcu. 7. g. Franc Tutl, dne 28. mal. srpana Maria Hilf pri Kotrčah, pridigar preč. g. P. Franc S. I. 8. I. Unterluggauer,

dné 28. maj. srpana v Liesingu, pridigar pred. g. Ma-
zane, provizor v Kornatu. — C. kr. naučno ministerstvo
je zaukazalo, da se dijaki z Zgornjega Koroskega v obče
ne smejo vsprejemati v celovško gimnazijo. V posebnih
ozira vrednih slučajih naj odločuje o vsprejemu gimna-
zijsko vodstvo in c. kr. deželni šolski svet. Gimnazijsko
vodstvo je izjavilo, da se ta odredba ne tiče onih dijakov,
ki hočejo biti vsprejeti v knezoškofijsko dijaško seme-
nišče »Marianum«. — Od 14. do 18. septembra bode
tu razstava kuretine. Ker se kaže zanjo že sedaj mnogo
zanimanja, bode razstava gotovo zelo obširna in zani-
miva. — Po več dni trajajoči vročini in suši je neurje
napravilo na mnogih krajih mnogo škode. Okoli Brež
in v motniški dolini se je vsula dne 3. t. m. zvečer
toča, ki je v kaki pol uri pokončala prav vse poljske
pridelke. Ves kraj je bil s točo pokrit kakor po zimi s
snegom. Ista neizgoda je prišla nad mali Št. Pavel in
Svinec, kjer je nastala povodenj povzročila zelo veliko
škodo. Na mnogih krajih je udarila strela. V Špitalu je
uzgala občinsko hišo za uboge, na Ojstrici nad Spod. Dra-
vogradom ubila več živine itd. — Slov. plan. društvo je
napravilo v nedeljo 14. julija izlet na sv. Višarje; pa
našim nemškutarjem to ni bilo po volji in udrihali so
na vso moč po izletnikih, češ, da naj se nikar ne vti-
kajo v koroske stvari. Se pač bojé, da jim enkrat tal
ne zmanjka; Bog daj, da se to prav kmalo zgodi! —
Župnijo Liding je dobil č. g. Fr. Kindlman, župnik v Št.
Jedrti pri Volšberku. — Premesčeni so: Č. g.
V. Čech, kaplan v Železni Kaplji kot provizor v Šmarjeto
ob Velikovu; č. g. Jan. Hrodek, kaplan v Volšberku kot
provizor v Ingostal; č. g. K. Schiwitz, kaplan v Šmarnu
kot prvi kaplan v Volšberk; č. g. Jos. Svaton, provizor
v Št. Juriju ob Zili kot kaplan v Šmohor; č. g. Mart.
Schmidt, kaplan v Šmohoru kot provizor v Št. Jurij ob
Zili. — Na novo namesčeni so kot kaplani č. gg.
semeniški duhovniki: Jan. Brabanec v Zel. Kaplji; Jos.
Eichholzer v Pliberku (II.); Val. Lempel v Hodišah; Jan.
Pirker v Volšberku (II.); Henr. Smazik v Kortach, Al.
Umlauf v Šmarnu v labudski dolini. — Zloglasna »Südmark«
je dobila novo gnjezdo, iz katerega hoče širiti nemško
surovost in oblast med slov. ljudstvo in sicer v sloven-
skem Rožu, v Borovljah. Pri ustanovitvi tega društva
pogrevale so se stare lazi, da nimamo mi namreč no-
bene pravice, in da moramo na vse zadnje še celo za-
dovoljni biti, da nas oholi Nemci teptajo. Sicer pa to
društvo zadnji čas hira. Prav! — Listi poročajo, da
pride prestolonaslednica - vdova Štefaniya za nekaj dni
v letovišče Mittewald pri Beljaku. — Ustmeni zrelostni
izpit so imeli na beljaški gimnaziji od 3. do 5. t. m.
7 dijakov je dobilo odliko, 6 prvi razred, 2 morata izpit
ponavljati v 2 mesecih, 1 v enem letu. — Na ce-
lovaški gimnaziji so se izpiti končali dné 9. t. m. Od
24 abiturijentov so 4 dobili odliko, 15 prvi razred, 2 mo-
rata skušnjo ponavljati v 2 mesecih, 1 v enem letu.

Štajersko. Na čast sv. Cirilu in Metodu je po gricih
slov. Štajerja gorelo veliko lepih kresov; razun tega je
streljanje iz topičev naznanjalo, da se drug dan obhaja
narodni praznik. Kazimo pa svojo hvaležnost do sv. bratov

posebno s tem, da ohranimo sv. vero in z njo svojo
narodnost. — Pravica je v drž. zboru zmagala, ves krič
naših nasprotnikov je bil zastoj. Slovenci dobimo v
Celju slovenske vzporednice. To veselo novico so ozna-
novali 10. t. m. mnogobrojni kresovi, ki so goreli v bližnji
in daljni celjski okolici in po hribih v Savinjski dolini.
Vsa čast našim poslancem, ki so tako neustrašeno vztrajali
v boju za pravično stvar! — Na god Marije skapulirske
(16. jul.) so mil. knezoškof blagoslovili 2 križa za zvonika
nove frančiškanske cerkve v Mariboru. — Prevzvišeni
vladika Josip Jurij Strossmayer so prišli v toplice na
Slatino. — Po potresu poškodovani v okraju Celje in
Brezice dobijo 30.000 glđ. državne podpore. V Trgovšču
pri Veliki Nedelji se je osnovalo slovensko gasilno društvo.
— V Savinjski dolini letos hmelj prav lepo kaže. —
Okoli Konjic in Slov. Bistrice se je v noči od 3.—4. jul.
pretrgal oblak. Nastala je velika povodenj, ki je podirala
jezove in mostove ter na polju napravila mnogo škode.
V hišo Andr. Čelan-a pri Oirkovicah je strela vdarila;
posestniku so zgorela vsa poslopja in nekaj živine. V
začetku tega meseca je toča napravila veliko škodo po
Srednjem Štajerskem. Treska in hudega vremena reši
nas o Gospod! — Pri Laškem trgu je v Savinji utonil
12letni solar; sel se je proti volji svojih staršev kopat.
— V Mariboru se je te dni letos že četrty vojak ustrelil!
— Iz Berolina je nemški »šulverein« poslal lani 5545 glđ.
za ponemčevalne šole na Štajerskem, Kranjskem in Ko-
roskem. Dobrnske toplice je letos do 15. julija obiskalo
525 oseb. — Č. g. Pavel Rath je dobil župnijo Št. Ilj
pod Turjakom. —

Goriško. Dne 3. t. m. umrl je č. g. Simon Gabrček,
v 58. letu svoje starosti, vikar v Štandrežu, previden s
sv. zakramenti, ves vdan v voljo božjo. Bil je vzoren du-
hovnik, vesten in posebno natančen, vsem priljubljen,
navdušen in prepričan izpovedovatelj načel I. kat. shoda
in vnet za teptane Slovence. Naj v miru počiva! —
Preč g. Fr. Sitar je resigniral na župnijo na Bukovem;
konkurz je razpisan do 10. julija. — Strela je ubila
18letnega fanta iz Otljice, ko je bil s svojim tovarišem
v gozdu. Ob hudi uri sta iskala zavetja pod visoko
smreko, kar udari strela v drevo, usmrti jednega, a to-
varišu takoj zraven raztrga polovico roke in polovico
života osmudi. To je letos že drugi slučaj, da strela ne
prizanaša našim voglarjem.

Cerkev in šola.

Letošnje leto obhaja se 700 letnica rojstva sv. An-
tona Padovanskega, 600 letnica prenešenja sv. hišice v
Loreto in 300 letnica, kar je umrl sv. Filip Neri. Ta
trojna obletnica naj napolni ves krščanski svet z veseljem,
kajti sv. Anton je bil čudežna posoda, s katero je dob-
rotljivi Bog izlival in še izliva mnogotere dušne in telesne
milosti nad vernike, tako da ga Lahi naravnost imenujejo
»čudodelnika« in »svetnika«. Ravno tako nazivljajo Rim-
ljani sv. Filipa »svojega svetnika«; ta svetnik, ki je

upirati novim, brezumnim napravam, vsak je izgubil glavo in kri je tekla, kakor nikdar prej.

Najhujše pa se je godilo duhovnikom. Novi gospodarji so uganili, da imajo sami zapovedovati cerkvi in njenim služabnikom, a papež naj molči in naj se ne vtika v francoske stvari. Zato so najprvo ugrabili cerkveno premoženje, potem pa so zahtevali od duhovnikov, da prisiježijo zvestobo svojim novim poglavarjem. Samo malo jih je priseglo, drugi pa so se vsi odločno uprli in so rajši trpeli preganjanje in smrt, kakor da bi se izneverili veri. Skrivali so se in brali sv. maše po gozdih in drugih zakotjih.

A niso se upirali samo duhovniki. Ko so krvoloki v Parizu obglavili celo blagega kralja Ljudevita in umorili naposled kraljevo sestro Elizabeto, završalo je po mnogih krajih prostrane Francije in z orožjem v roki so se dvignili meščani in kmetje za svojo vero, za svojega kralja, mladega sina Ljudevitovega. A kakor bi hotel Bog pokazati, kam zabrede človek, če ne stavi mej svojim strastem — vsi upori so bili zaman. Z ognjem in mečem so se masčevali oblastniki; požigali so vasi, rušili mesta in morili neprestano, kakor bi ne bili nikdar sili krvi.

Tam na severu, v deželi, ki se ji pravi Vendée, divjala je vojska več kot dve leti. Duhovniki so z razpelom v roki navduševali kmete, naj se hrabro bore za vero in za srečo domovine, in borili so se tako pogumno, da jih velikanske vojne nikdar niso mogle do cela uničiti in da so naposled le dosegli, kar so hoteli. Sveta stvar je vdahnila njihovim rokam nepremagljivo moč.

I.

Vročega poletnega dne 1. 1793. je bilo v trgu Prevalu na severnem Francoskem vse nemirno in nenevarno razburjeno. Vladovali so nosili glave po konci, kakor bi vladali vsemu svetu. Pa četudi so se vsi napihovali, kolikor so se mogli, tako ponosnega in čestitega se ni delal nikdo, kakor brivec Marget. Vrat je visoko stegnil in pri tem nagnil glavo nekoliko nazaj; svoja tenka ustna je stisnil in pomolil dolenje tako naprej, da je bilo čisto blizu ostremu, rdečemu nosu; z očesi pa je zdaj pa zdaj malo pomežikal in privzdigal obrvi na vso moč.

Od zgodnjega jutra je že letal po trgu okrog, a vendar se ni čutil nič utrujenega, kajti v srcu je bil tako zadovoljen, da je pozabil na vse drugo.

«Zdaj boš videl, ti slepar, kdo je močnejši, ali ti, ali jaz!» mrmral je Marget sam za-se, ravno ko je prišel do gostilne »pri trti«. Na cesti se je slišalo glasno jezo govorjenje, a ni se moglo razumeti, ker so govorili in kričali vse navskriž. Brivec malo postoji ob oknu da bi prisluškaval, in misli: »Ali bi šel, ali ne bi šel?« Naposled se odloči — »pa pojdem!« in stopi v nizko, prostrano sobo, ki je bila polna skoro samih mladih fantov.

«No Marget», pozdravi ga zaničljivo mladenič, ki sedi v kotu, »kaj pa si videl, ko si gledal skozi okno? Pomisli, kaj bi se lahko zgodilo, ko bi jaz tačas kozarec zagnal v sipo.«

Gosti se glasno zasmijejo, brivec pa molči in se dela, kakor bi bral uradni list, ki visi na steni.

Danes ni nedelja in tudi ni semnja daleč na okoli, pa vendar je v prevalških gostilnah vse natlačeno ljudi. Največ jih je »pri trti«. A danes nisi videl brezskrbnih obrazov, kakoršne imajo navadno razposajeni pivci, niti nisi čul veselega govorjenja in petja. Kdo bi tudi pel v takih časih, ko vse plaka in vzdihuje in trepeče od straha?

Koliko čvrstih mladeničev je že padlo na meji v nesrečni vojni in se vedno in vedno zahtevajo družih, da prelijó kri za krivično stvar, v blagor onim, ki tako neusmiljeno zatirajo vero očetov in svojo domovino. Kdo pa bo obdelaval polje, kdo bo pomagal starim roditeljem? Kdo bo preživel otroke, če mora oče na vojsko? Kaj naj počne onemogla mati brez svojega sina?

V Prevalu so sklicali vse mladeniče in može do štiridesetega leta. Če si dovolj močan, poveži si culico pa hajd na mejo! Kmetom je vzkripela kri. Duhovnike preganjajo, kralja so umorili, in zdaj so se spravili še nanje? Zakaj pa ne gredo v boj sami, ko jih je zadosti in še preveč, in so tako navdušeni za svojo stvar?

Ni se torej čuditi, da so »pri trti« tako neprijazno vsprejeli ponosnega brivca. Poznali so ga, da je ovaduh v službi pariških prekucuhov in da neizmerno sovraži duhovnike, posebno pa gospoda Jožefa. Ko je nekdanj Marget zlobno in nespodobno govoril o svetih rečeh, posvaril ga je duhovnik, rekoč, naj se boji Boga. »Kaj če meni Bog, razkorači se brivec, jaz molim boginjo pameti.« — »To se Vam ne pozna!« odgovori mu gospod Jožef in odide; vedel pa je, da si je s tem nakopal smrtnega sovražnika, kateri ga je odtlej ljuto preganjal. Pobožni duhovnik se je moral skrivati po kleteh in podstrešnih izbicah, da ga niso zasačili žandarmi; bil je namreč zvest svoji veri in obljubi in ni hotel prisesti, da se pokori pariškemu krvolokom. A zdaj je prišel nov ukaz, da se imajo iztirati vsi zvesti duhovniki, in to je tako silno veselilo Margeta...

«Brivec, ali že imaš štirideset let?»

«Že.»

«Škoda! Zdaj se ti samo časih ponesreči, da komu malo puščaš; če bi se oblekel v vojaško suknjo, bi pa rezal vratove, kakor bi se ti ljubilo.»

«Vam, vragi, jih bodo rezali, vam!»

«Če si jih pa ne damo?»

«Vaša skrb.»

«Ali ste slišali? Naša skrb! Izvrstno, brivec, take se nisi dal od sebe, kar te zemlja nosi. Če se nikdar nismo ravnali po tvojih besedah, danes se bomo. Ali ne?»

«Res je! Na zdravje brivcu!»

Nekateri pijó, drugi se pa v obraz smeje zmedenemu Margetu, ki si te veselosti ni mogel razlagati.

«Ljudje», pravi slovesno, pa vendar ne tako pogumno, kakor bi pristojalo njegovemu napihnjenemu obrazu, »ljudje! Zdi se mi, da se hočete upirati. Bojte se postav!»

«Kaj pa imaš ti s postavo oprava?» zavrne ga nekdo.

»Saj sem zapovednik »narodni straži!«

V tistem času so po vseh mestih in večjih trgih ustanovili iz meščanov kompanije vojakov; ti pa so si izmed sebe volili zapovednika. To je bila »narodna straža«, ki se je imela ganiti samo tedaj, kadar je pretila velika nevarnost.

»Prava reč to, zapovednik narodni straži!« zasmije se močan kmet. »Tebe in tvojo narodno stražo si upam sam povezati in vas bōse v Pariz izgnati.«

»Tam pa bi dobro storili, če bi ti iztrgali strupeni jezik!« sikne brivec.

»Molči, Judež!« zavpije mlad fant, ki se ni mogel jeze vzdržavati. »Tebi, ki si izdal Boga in kralja, ni prostora med nami. Ven z njim!«

»Kdo bo mene ven gonil? Ali vi, ki skrivate uporne duhovne sleparje?«

»Kakšne sleparje? Ali ste ga slišali? po njem fantje kar vas je, potem pa še nad druge. Zdaj je čas, kaj bi čakali?«

»Pustite me!« kriči Marget. A komaj se zavé, že leži zunaj na cesti, kmetje pa drvé mimo njega na glavni trg.

Tam je bilo vse polno žandarmov in vojakov iz »narodne straže«. Ljudje so se drenjali okrog županove hiše; vsem se je kazala nezadovoljnost na obrazu; stikali so glave in govorili polglasno med seboj. Pričakovali so novincev, ki so se imeli vsak čas zbrati. Zdaj pa zdaj je kak komisar pogledal skozi okno na trg in vzpodbujal stražo, naj krepko vzdržuje mir. Videlo se je, da se gospōda komisarji vkljub svoji prevzetnosti vendar nečesa bojé.

Kar prihrumé okrog opla kmečki fantje s palicami v rokah.

»Haló, tržani nad pijavke!«

Veliko vojakov se pridruži kmetom, žandarmi pa pomečejo puške od sebe in jo popihajo. Vse je prišlo tako nenadno, da jih je strah čisto prevzel in nikomur še na misel ni padlo, da bi se branil.

Nekateri mečejo kamenje v okna županove hiše, med tem, ko se drugi rinejo v dvorano. Predsednik stoji za mizo bled in trepetaje in jeclja prestrašen: »Kaj želite?«

»To, kar ste nam vzeli: Boga in kralja.«

Nekdo izmed komisarjev se ohrabri in zakliče: »Uporniki! Poberite se!«

»Čakaj, ti se boš pobiral!« odgovori mu mlad kmet, zgrabi ga za ovratnik in ga pahne skozi vrata.

To je bilo znamenje. Kakor bi trenil, padejo vsi komisarji razmršeni in brez pokrival na cesto med ljudi, ki jih sujejo in zasmehujejo. Nató pa prifrče skozi okno oglasi in krivični sodni akti, ki so že marsikoga pahnili v nesrečo.

»Hoj, to je pariška vlada!« zakliče množica. »Zagimo jo, to pariško vlado!«

Kmalu zaplapolá sredi trga velik ogenj.

V kotu dvorane se je še skrival zlobni pisar Leman. Črtili so ga vai, ker je vsakogar zasmehoval in žalil, kdor mu ni bil po mislih; smerjal je ljudi, kadar

so sli v cerkev in kakor pes je zasledoval duhovnike. A bal se ni nikogar — saj je bil v vladni službi.

»Danes, Lemanček, ti ne cvetó rožice!«

Leman maha s stolom krog sebe in kriči besen:

»Psi vi, garjevi! Berači kmetški! Čakajte le, izsesamo vam kri in vaše glave pošljemo v Pariz!«

»Pa ti jih ne boš pošiljal!« zavpije krepak mladenič in se zažene vanj. »Kamor akti, tja pisar!« pa ga vrže skozi okno. Pal ni tako globoko, a ko se pobere, je tako zmešan, da skoči naravnost v ogenj in si posmódi brke in lase; nato pa med glasnim smehom gledalcev zbeži po stranskih ulicah in od strahu še dalje, po vrtéh in njivah in skače čez plote in jarke.

Množica na trgu je hipoma utihnila. Nenadno je stopil v sredo duhovnik visoke postave, suhega bledega obraza, ki je pričal o žalosti in skrbéh. Njegove jasne, odkritosrčne oči so gledale resno po ljudeh in njegov zveneči glas se je slisal daleč naokoli.

»Ali razumete bratje, kaj počnete? Vzdignili ste se proti mogočni vladi, sramotili ste njene zastopnike, uprli ste se njenim ukazom. Kaj ste s tem storili? V malih trenutkih ste zaigrali svoje življenje . . .«

»Zaigrali smo je za vero in kralja«, zakliče nekdo, gospod Jožef pa nadaljuje:

»Če priborite z orožjem v roki srečo svoji domovini, blagor in čast vam, če umrjete za sveto vero.«

A vprašam vas: hočete li v nerednih tolpah in s palicami v rokah premagati nasprotnika? To je nes pametno misliti. Posvetujte se resno in s prevdarkom, kaj vam je začeti!«

Vsi obrazi postanejo resni. Najstarejši meščani in kmetje odidejo z gospodom Jožefom v veliko dvorano županove hiše, množica pa se razide po stanovanjih in gostilnah. (Dalje sledi.)

Gospodarske stvari.

Za gospodínje in gospodarje. V današnjih časih, ko se vse ponareja in opravičuje z imenom nove znajdbe, prišlo je celo tako daleč, da se celo surovo maslo tako zelo dobro ponareja, da ga s prostim očesom jedva i najbolj izkušena gorenjska gospodinja zamore spoznati. Ako pa zmešaš nekaj surovega masla, o katerem sumiš, da je ponarejeno z par kapljicami žveplene kislíne (hudičevega olja), spoznaš kmalu, je-li pristno ali ponarejeno. Ako je surovo maslo pravo, pristno in čisto, postane najprej belo-rumeno, potem rúdeče ko opeka. Če je pa ponarejeno, postane rujavkastorúmeno in čez 20 minut temno rúdeče. Napravljá se pa to surovo maslo iz margarina, ki samó zdravju škoduje in pri tem je imela neka tovarna na Nemškem pri 1 gld. 45 kr. dobička. Varujte se ponarejenega surovega masla! —

Kose in srpe nabrušimo veliko preje, kakor po navadnem načinu, če jih položimo pol ure, preden jih rabimo, v vodo, katerej smo primešali na 100 l. vode 1/2 l. žveplene kislíne. Če potegnemo potem po njih z oslo

ali brusom, bode rezina skozi in akozi enakomerno nabrušena. Če polezi orodje dalje časa v vodi napojeni s kislino, nič ne dě, samo da jih potem prav dobro obrišemo. (Gosp. list.)

Semensko žito je najbolje debelo zrnato. Kmetovalec Deprez na Francoskem je dognal s poskušanjem, da se na enem hektarju (t. j. na enem in $\frac{3}{4}$ joha) oranja nasejanega samo z debelozrnatim žitom, pridelal nad 200 kilogramov več žita, kakor bi ga se bilo pridelalo, ako bi se bilo posejalo samo drobno zrnje. Te skušnje so dokazale, da je prevažno odbiranje semenkega žita iz največjih in najbolj razvitih in polnih klasov. Prav lahko se odbiranje naredi na ta način, da se žito preseje skozi tako sito, v katerem obtiči samo debeleje zrnje. (Gosp. list.)

Kako si samore kmetovalec kaj prislužiti razun poljedelstva? Na to vprašanje odgovarja neki nemški list tako-le: Dandanes, ko pridelovanje žita že prav malo nese zaradi nizke cene, je pač pametno, da se kmetovalec ogleda, kako bi se dal še drugače kak krajcar prislužiti. Mnogo se sicer govori in piše o dobroti živinoreje, kar je popolnoma resnično, in tudi pri nas po mnogih krajih redé prav lepo živino, pa še premalo. Dalje pravi nemški list: Lansko leto kupili smo mi Nemci iz tujih držav za 100 milijonov jajec in sadja. Isti list zato dalje spodbuja kmetovalce, naj sami redé perutnino in sadé sadno drevje, da tako njih denar doma ostane. — To je pa tudi za nas prav dober nauk, katerega deloma že spolnujemo, pa še premalo. Saj je pri nas gotovo bolj ugodno podnebje i za perutnino i za sadje. Perutnina se jako lahko proda, posebno v bližini velikih mest, jajca in sadje pa ravno tako. Marsikak krajcar se tako vlovi s pridnostjo, ki bi sicer ušel. Pa utegne kdo reči, da je toliko dela s tem. Brez nič pa tudi nič ni, je moj odgovor. Denar se ti ne bo sam v hišo pritakljal ako ga ne boš lovil.

Razne novice.

(Shod v Starem Trgu pri Ložu.) Zadnji »Rodoljub« kar mrgoli psovk in lažij, katere si zamore izmisliti le preslepljena strast ljudij, ki so enkrat na pošten način in po pravici po nosu dobili. Zato pa tudi tako tuljenje in zvijanje. Več ko dve strani govorita le o tem ali bolje rečeno, gomazita lažij. Da pa torej sami zvedo, posnamemo iz izvirnega dopisa jednega naših pristasev, da vidijo, kako je vsa ta stvar v resnici bila. — Pri nas, na naši strani, ni nikdo agitiral ali ljudi ščuval zoper shod, ker smo se-le v četrtek zvedeli, kaj namerava narodna stranka. Mi ljudstva ne ščujemo, a podučujemo je pa, to pa res, podučujemo je, da je možatost več vredna ko denar in da le laž, sila in denar drže pri nas »narodno stranko« vkup. — G. Koblarja zlorablja narodna stranka v svoje agitacijske namene. Ker govorilo se je že pred shodom, da pride »visok župnik«, duhovnik, ki je »prvi za škofom« na shod in bo dejal

domačo duhovščino na laž. To pa je najbolj ljudi razburilo, kajti svojim dušnim pastirjem so vdani. Vi pravite, da smo imeli celo tolpo mlečnozobih dečakov. A tudi to je laž; naši so bili možje, a v gardi gosp. Hribarja smo videli par takih dečakov. Piti pa ni dobil pred popoldansko službo božjo pri duhovnikih nikdo ničesar, in kdor dokaže to, da se je pilo pri nas pred popold. službo božjo, dobi 100 gld. darila. Resnica pa je, da je prišel zagrizen pristasa »narodne stranke« k fantom na Žurgovem dvorišču in jim prigovarjal: »Fantje le pijte, danes bo zastoj.« Glavni razgrajalec Zigmund se je prej pripravil za shod po gostilnah, ko je bil jednoglasno izvoljen č. g. St. Peharec za predsednika, zagnal se je Zigmund mej može in varovala sta ga »Storžkov Maks« iz Loža in »Makarjev Pepe« s palicami. Zigmund je zamahnil na kaplana g. Hauptmana, pograbil vrček ter ga vrgel v g. Peharca, da je jeden navzočih komaj zadržal to »bombo« narodne olike in spravljivosti in krotkosti. G. Hribar pa je sikal kakor sršen v g. Hauptmana in s tem pač ni miril ljudstva. Nekdo je celo mislil, da so glave naših katoliških mož zato, da se po njih zbija z okovano palico, katero so mu vzeli. Tako in še veliko drugega lepega in zanimivega bi se dalo povedati o tem shodu. Tako n. pr. je tudi laž, da je g. Pešec vzdignil pred misijonskim križem klobuk in vskliknil: »Kristus, zmagal si!«

Shod pa je dokazal, da je naša stranka, hvala Bogu, toliko močna, da je liberalen ljudski shod nemogoč pri nas, ker katoliška zavest je preveč vzbujena. — Tako. Sedaj drugi bralci lahko vidijo, kdo se boji resnice, kdo je začel prepir, kdo je prodajalal surovosti. Nasi gotovo ne. —

(Nove maše v ljubljanski škofiji) bodo obhajali č. gg. četrtoletniki: Bernard Jernej, 28. julija v Škofji Loki pri nunah; Dostal Jozef, 28. jul. v Ljubljani pri sv. Petru; Gnjezd Janez, 4. avgusta pri sv. Magdaleni na Gori nad Idrijo; Karlin Jurij, 4. avgusta v Škofji Loki; Mlejnik Viljem, 28. jul. v Novem Mestu; Osvald Francisek, 28. jul. v Marijanišču v Ljubljani; Paulus Viljem, 28. jul. v Ljubljani v Trnovem; Šturm Francisek pri Stari Cerkvi na Kočevskem; Solar Jozef, 4. avg. v Kropi; Zabukovec Tomaž, 4. avg. v Ljubljani pri sv. Petru. — Č. gg. tretjeletniki: Jarc Alojzij, 28. jul. v Ajdovcu; Jerše Jozef, 4. avg. na Bledu; Novak Jozef, 29. jul. pri Mar. Pomagaj na Brezjah; Plantarič Jozef, 4. avg. pri sv. Trojici pri Mokronogu; Prelesnik Matija, 11. avg. v Dobropoljah; Remškar Valentin, 4. avg. na Brezovcu; Škerjanc Martin, 11. avg. v Križih pri Trzinu; Švigelj Jozef, 18. avg. v Borovnici; Tič Lovro, 4. avg. v Moravčah.

(Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji.) Premesčeni so naslednji č. g. kapelani: Ivan Pelc, iz Šmartnega pri Litiji v Vinico, Ivan Kos iz Starega Trga pri Poljanah v Škocijan pri Dobravi, Ivan Volk iz Škocijana v Stari Trg pri Poljanah. — Č. g. Viktor Köchler v Boštanju je premesčen v Šmartno pri Litiji. Na novo namesčena sta č. g. dr. Aleksij Ušeničnik

kot drugi kapelan v Stari Loki, Anton Oblak kot kapelan v Boštanju.

(Slovenske katoliške društvo za kamniški okraj) ima v nedeljo 21. julija, ob 4. uri popoldne svoj društveni shod v Kamniku pri »Kristofu« (Ob ugodnem vremenu na vrtu.) Govora: 1. Polovičarji, 2. Dunaj in Kamnik. — Društveni odbor vabi s tem svoje čislane ude, zlasti tiste ki jih že dolgo ni bilo videti na shodu, in druge spoštovane može iz okolice posebno pa iz mesta, da zaradi važnosti govorov v obilnem številu pridejo k shodu in s seboj pripeljejo svoje prijatelje. Ob enem prosi, da se natančno držé določene ure.

(Z Rudnice.) Lep razgled z gorskega hrbta, ki deli Bohinj v gornjo in spodnjo dolino, ni neznan. Zato ne bomo danes prerešetovali, koliko se vidi z Rudnice jezera, koliko Stola, koliko tega in onega — pogledali bomo raje nekoliko po ljudeh, po občinah, kaj delajo. Na Bistrici se zbirajo možje pred solo. Ali kmalu je spoznati da niso samo Bistričani, marveč tudi gospodarji iz gornje doline. Prijeten čut nam prevzema srce, češ: kako je to lepo, ker se tako družijo! Drugod se pehajo narazen, Bohinjci si pa segajo v roke. Tako se ti zdi, dokler stojiš možje pod lipo. Ali kmalu se dvignejo in zginejo v solsko poslopje. Le za njimi — vsaj uho nastavi — da čujeva, kaj bo. Gospod predsednik otvori sejo in kmalu se nama zdani, da je zborovanje kmetijske podružnice Bohinj. Zakaj se gre? Gospod predsednik pove, da se gre za delitev podružnice: »Bohinj« med novi dve podružnici: »Srednja vas« in »Bistrica.« Torej tudi tu razdvajanje! Vijugaste stenge ne ubranijo, da bi ne prišlo nekaj modernega duha v ta zagorski svet. Soditi ne moremo, kako in kaj je z delitvijo. Povemo samo toliko, da so bili poprej 24 let možje skupaj, a sedaj se morajo ločiti. Tisti zdravniki, ki hočejo pisati recepte sedanji svetovni rani, katero je usekal liberalizem, pišejo vsi — naj so krščanski socijalisti ali socijalni demokratje — za jedino zdravilo staro kranjsko geslo: »Le vkup, le vkup, uboga gmajna!« Torej druženje bo pomagalo, ne razdruženje. Vzrok temu bo pač ta, da bi zgornja dolina kmalu postala ne le po naravni legi, marveč tudi sicer »zgornja.« Zato hočejo svojo kmetijsko podružnico, posojilnico imajo, shode sklicujejo in se jih udeležujejo, z jedno besedo, pričeli so se gibati in organizovati. Ali na Bistrici je pa vse bolj tiho. Tam se godi tako, kakor poje pesem: »Vsaka svojo švrgoli.« In vendar se bere, da je Bistrica bolj »napredna«, kot zgornja dolina. Če bi se se kje kaj takega bralo ali govorilo, naj vsak pristavi: »bolj napredna bila.« Za najnovejšim tokom pa hoče zaostajati. Ali brzkone bo to le oddihljaj; kmalu bodo zapeli zopet vsi jedno pesen in ker so spočiti, dohiteli bodo zlahka svoje srejske tovariše. Ali če so si prav sicer malo navskriž, v jedni stvari so pa vedar vsi jedini. Ves Bohinj namreč prosi in kliče: »Planine, naše planine!«

(Nepremišljeno.) Dva kmeta gledata odhajajoč vlak. Tedaj pravi prvi: »Kakor sem slisal, se takrat, ko dva vlaka vkup trčita, najbolj prvi in zadnji voz poškodujeta.« Drugi se pa koj odreže in pravi: »O, temu se pa prav lahko pomaga: prvi in zadnji voz se stran vzame, pa je!«

Za živinorejce. Po letu se pojavljajo pri domačih živalih, posebno pri prašičih, ovcah in domači perotnini, pogosteje kakor v drugih letnih časih, kužne bolezni. Priporočati je tedaj, vporabljam pravočasno ugodna obvarovalna sredstva, kakor Kwizdov prašek za prašiče, Kwizdov prašek za perotnino, Kwizdovo sredstvo soper grilo pri ovcah, katera se že mnogo let rabijo s najboljšim uspehom. Kot najboljšie razkuževalno sredstvo po levih je priporočati v trgovini se nahajajoči kresolin (aboljani kreolin) Franca Iv. Kwizde v Korneuburgu.

Loterijske srečke.

Dunaj, 13. julija:	57.	68.	76.	19.	48.
Graec, 28. julija:	20.	18.	86.	41.	35.
Line, 22. julija:	29.	61.	73.	76.	68.
Trst, 22. julija:	23.	57.	68.	35.	24.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dné 8. avgusta 1895 zvečer.

Elegantno vezan s pozlačenim napisom 35 kr., po pošti 38 kr.

ALBUM

Ljubljana po potresu
(14. april 1895)
S 14 ilustracijami — Cena 25 kr.
100 kom. 20 gld.
Po pošti le proti vposlanim 27 kr.
Dobiva se v Katol. Bukvarni, pri Henr. Niemann in v Katol. Tiskarni v Ljubljani.

Zanesljivim razprodajalcem znaten popust!

Nova hiša na prodaj!

Dobre in močno zidana, na solnčnem kraju in čistem zraku; tri minute od železniške postaje Celje, z visokim pritličjem s tremi sobami, zadnj hodnik, kleti in zemljišče za vrt. Na hiši utegne 800 gld. vknjiženih ostati. Več pové

MATEJ GORIŠEK

Breg, Celje.

268 3-1

Splošno in največje priznanje

je dosegla moja specialiteta 269 4-1

izvirno genfskih Goldin - Remontoir - žepnih ur.

Te ure se odlikujejo po svojih elegantnih okrovi, ki ostanejo jednako čisto zlatim uram popolno nespremenjeni in so jako umetno izdelani. — Posebno opozarjam na kakovost kolesovja, ki je valed iz vrstne konstrukcije popolnoma zavarovano protizaprašenju in s tem vsa dosedanja dela te stroke presefe. — Vsaka ura, za katere pravilni tek se dá triletno pismeno jamstvo, dobi potrdilo s številko dotične ure. — Cena kosa s trojnim Goldin-plaščem 6-50 gld. Prave Goldin verižice s signurnim karabinerjem in eleg. breloketom, v Sport-, Glieder-, Marquis-, in Panzer-obliki 1-20 gld. — Posebno se pa opozarja na znane F. E. Boskopf Remontoir-Anker ure s pravim nikelnastim okrovom, nerazrušljivim kolesjem in natančnim tekom, gld. 10.—, le tako dolgo, dokler je kaj v zalogi.

Dobivajo se v založnici pravih švicarskih ur

LEON SILBERBERG, Dunaj I, Fleischmarkt 5. XIII.

Razpošilja se proti povzetju. — Ceniki zastonj in franko.

Najboljša, izredno okusna je župnika Kneipp-a sladna kava

COHRANNA-ZNÁMKA

Seb: Kneipp

4¹, kilograma za gld 210.

v rudeših štiriglatih zavitkih s sliko župnika Kneippa.

Oelzova kava

v rudeših okroglih zavitkih. 24-14

Vsaka posebej porabljen ali pomešan nameštata popolnem navadno zrnatu kavo. Dobivata se v vsaki boljši prodajalnici.

Kjer ni zaloga, pošlje je izdelovatelj (Oelz v Bregenzu) po pošti v zavojih po

639 24-24

Kovači, pozor!

P.čpisana tako odda spretnemu kovaču pod najugodnejšimi pogoji privodno kovačnico z enim velikim kladivom (ambosom) in dvema ječama v zakup.

Kovaču, ki je vešč v izdelovanju vsako rstnega kmetijskega orodja ter okrovanja vozov itd., je tukaj zagotovljen najlepši zaslužek in gotov dobiček.

Komur je laž na srečo mar, naj se oglasi pri meni ali pa posredujevalno po c. k. poštariji na Dobrovi.

V Brezji pri Dobrovi, dne 24. junija 1894.

262 4-2

Ann Škof, šte. 35.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.

Najboljše kakovosti, blago-dejen, oživljaljoč, krepičen in zlasti sredstvo za vzbujanje teka je

Marijaceljski liker

1 stekl. 20 kr., 6 stekl. 1 gld.
3 ducate steklenic 4 gld. 80 kr.

Nadalje za želodec:

Kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 ducate 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglicice čistijo želodec pri zabasani, skaznem želodci. — Skatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 skatulkami velja 1 gld. 5 kr.

Za prsa:

Zeliščni sok ali prani sirop za odraslene in otroke; raztvarja stis in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 36 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Za trganje:

Protinski ovet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Vsa ta naštetja in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo. 262 24-4

3 zlate
15 srebrnih
kolajnu.
12 častnih in
priznanih
diplom.

240 8-2

Franc Iv. Kwizda.

Kwizdov

restitucijski fluid

c. in kr. priv. osnaževalna veda za konje.

Cena 1 steklenice 1 gld. 40 kr. a. v.

Rabi se vže nad 30 let v dvernih bievih; v vojaških in zasebnih bievih z izrednim učinkom v krepcanje pred in po dlje trajajočem naporu, pri izvinjenju udov, otrplosti kit itd., in usposablja konja za urno tekanje.

Positi je na
varstv. znamko in
zaherati in
Kwizdov
restitucijski
fluid.

Glavna zaloga
Okrožna lekarna
v Kerneburgu pri Dunaji.

330 20-1

Kr. rumunski dvorni
založnik.

Dobiva se v vsaki
lekarni
in
drogerijah
avstro-ogorske
delele.

Zahvala.

Pred malo dnevi zavaroval sem moje poslopje pri c. k. priv. zavarovalni družbi 270 1

„Avstrijski Feniks“

proti požaru, dne 7. rožnika pogorela mi je hiša, in ako-ravno sem še le nekaj dni mojo zavarovalnino plačal, povrnila mi je gori omenjena družba skozi generalni zastop v Ljubljani celo škodo.

Cutim se dolžnega omenjeni družbi najsrčneje hvalo javno izreči in jo vsakteremu kot zelo koulantno in vestno najtoplejše priporočiti.

Račica občina Prebelevo 21. rožnika 1895.

× Doblekar Matija, podpisal Gale. Gale, župan.

Največji izbor.

13

P VII. zvezek: POVESTI

Andrej Kalan

izšel je ravnokar ter se dobiva komad 20 kr., po pošti 23 kr. v Katoliški Bukvarni in Tiskarni v Lublani. — Tudi III. in IV. zvezek sta še v zalogi.

Elegantni album

„Ljubljana po potresu“

s 16 jako zanimivimi podobami ljubljanskih razvalin in cesar v Ljubljani, v platno vezan in pozlačen, kot najlepši do sedaj izišli, po jako nizki ceni same **40 kr.** in popis potresa zraven zastoj —

ilustrovaná knjižica

pa po **20 kr.**, več skupaj pa mnogo ceneje, do-se biva pri

J. GIONTINI-ju v Ljubljani,

kakor tudi v vseh knjigarnah.

263 2

Tovarna parketov

v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo vsem gospodom lesnim trgovcem, posebno onim, kateri trgujejo s hrastovi, da naša tovarna

kupuje hrastove deščice

na vagone in jih prevzame tudi od 15 do 20 vagonov. Kupčija se sklone za celo leto.

266 4—2

Delavnica kleparskih, ključarskih,

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje ter ima v zalogi

cerkvene svetilnice ali stalnice

220 10 dve po 194 5—4

iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz topaka 40, 50 gld.,

obhajilne svetilnice

iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.

pušice z zvončki

za pobiranje miloščine, iz kositarja po 1.50 gld. iz medenine 5 gld.

štedilna železna ognjišča

vsa železna in tudi razna za vzidati.

!!Pokrivanje zvonikov!!

Barvanje zvonikov

— napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov. —

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd.

kovino-tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

9 Alojzij Vodnik, 228

kamenarski mojster Ljubljana

Kolodvorske ulice 32 in 34

priporoča največjo zalogo na

Kranjskem: Grobne spome-

niške od gld. 10 naprej, stro-

jarske ploče od gld. 20 na-

prej, ploče za pohištvo iz raz-

nih mramorjev, mramor-mo-

zaik za tla po cerkvah, ve-

žah in lepe šmirglecement-

ploče od gld. 2 m² naprej.

Kmetovalcem kateri se hočejo poučiti o marsičem, kar koristi njihovemu uspešnemu gospodarstvu, priporočamo knjižico

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal Iv. Belec, Ljupnik.

Cena 20 kr., po pošti 23 kr. Dobiva se v „Katoliški Tiskarni“ v Ljubljani.

243 Zadnja cena. 9—5

R. Miklauc

v Ljubljani, Špitalske ulice 5

priporočam svojo zalogo **gvantnega blaga**. Imenujem posebno **štof** in **oajj** za **moške obleke**, kakor tudi **lepo volnato blago** in **lepi kamrik** za **ženska oblačila**. Tudi imam **najnovejše tičane** in **volnate rute** in posebno **močno belo** in **rujavo kotonino** iz **prve tovarne**, kakor **sploh vse** v to **307 vrsto** spadajoče **blago**. 10-10

Zadnja cena.

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta že 25 let s največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolje priznani in priporočani **prsti sirup rastaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi**. Železo, ki je v sirupu v lahki si privajajoči obliki, je jako koristno za **narajanje krvi**, raztopljive **fosforno-apnene soli**, ki so v njem, pa posebno pri **slabotnih otrocih** pospešujejo **narajanje kostij**. Cena steklenici Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 30 kr. več za ravijanje. (Polovičnih steklenic ni.) 196 20—15

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi ime ti, a so **vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne** od našega originalnega 22 let obstoječega **podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa**. Zahteva naj

te sori **vselej izredno Herbabny-jev apneno-železni sirup**. Pazi naj se tudi na to, da je **kraven stoječa** **oblastveno protokolirana varstvena znamka** na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se **napeljati niti z nižjo ceno, niti z drugimi pretvezami**, da bi kupili **kake ponaredbe**. 627 20—20

Osvrednja razpoložljiva na provincoje: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gg.: lekarničarji: V Ljubljani J. Svoboda, G. Piccoli, Ubald pl. Trnkóczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodám, A. Schindler, A. Mizzam, lekarničar. F. Prodám, M. Mizzam, drog.; v Brezah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celoveu: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kommetter, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladovica; v Št. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina. B. Biasoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Ormožju: J. Blažek; v Velikoveu: J. Jobst; v Wolfenbutel: J. Huth.

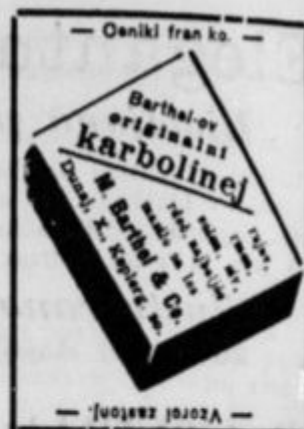
CENIK vin vipavske in istrske vinarske zadruge.

V skladišču v Šiški št. 9 nad 56 litrov: V pivnici (na drobno) na Bregu št. 1:

	hektoliter
223 (24-9)	
Vipavsko belo I. . . po gld.	24— do 25—
II. . .	23— do 23 50
Vipavski Rulandec, desert . . .	37—
Rizling . . .	30—
Sipa . . .	37—
Vrhovec . . .	31-50
Istrski teran, stari . . .	16—
novi . . .	18—
Istrsko belo . . .	19—
Istrski Refoškati . . .	35—
Refoško 100 but. . .	90—

	po gld.	liter
Vipavski vrhovec . . .	—36	—36 do —40
novo . . .	—52	
Vipavski Rulandec . . .	—48	
Rizling . . .	—52	
Sipa . . .	—70	
Burgundec . . .	—32	
Vrhopoljec butelj. . .	—32	
Istrski teran, stari . . .	—32	
novi . . .	—32	
Istrsko belo . . .	—50	
Istrski Refoškati . . .	120	
Refoško buteljka . . .		

Zadruge razpošiljati vzorce in vina direktno.

Nad 50 let pripoznano za najboljšo umivalno milo.

Pravo samo z gorenjim otiskom.
Pred ponarejenim se sviri.

Umetniška in stavbinsko-kamnoseška obrt

Rudolfa Jegliča

256 3—3 v Kranju

se priporoča v izdelovanje

kamnoseških in podobarskih izdelkov

iz najrazličnejših vrst kamna.

Tu se izvršujejo naročila na zvonaj, isto tako načrti in proračuni in tu se nahaja velika, jako dobro izbrana zaloga izgotovljenih nagrobnih kamnov in raznoterih del po najrazličnejših in najnižjih cenah. 350 3—3

Fr. Petrič

v Ljubljani

Špitalske ulice.

priporoča veliko svojo zalogo vsakovrstnega

blaga za moške in ženske obleke

vlasti domačega in bruskega sukna, razno volneno blago za ženska oblačila, rumburiko platno, ceffir, tkanino, vsakovrstno blazevino, vso podlago in potrebščine za krojače, dalje svilnate, piketaste, platnene in bombažaste glavne in šepne rute.

Izobno, trpežno črno sukno za duhovniške obleke, talarje, haveloke itd.

Ostanki najraznovrstnejšega blaga so v veliki izbiri po zelo znižani ceni na razpologo.

5

CASNI DIPLOM

1891-1894

8 ZLATIH KOLAJN

Primer: izdelajte in poslati
v Ljubljano
Fr. Petrič, 1894

Kot zdravilo se boževa kava se priporoča
po zdravniških ženah, otrokom in bolnikom:

Kajkonecija, odlično zdravilo in ob čem
najboljše priporoča k boževi kavi

KATHREINER
KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

Najčistejši prirodni plod
v celih zrnih,
ki se ne daje ponarejati.

Se dobi povsod: ½ Kile za 25 kr.